

Musical med bogstavmusikanterne

En musisk vej ind i læsningen

Skrevet af Mette Bech

Baggrund

Musicalen med bogstavmusikanterne er udviklet af Mette Bech. Børnehaveklassen på Højelse skole har siden 2006 opført stykket om foråret som afslutning på deres gennemgang af lyde og bogstaver. Oprindeligt blev teksterne sunget på kendte børnemelodier. Heldigvis har Jan Irhøj skrevet nogle nye gode og ørehængende melodier i forbindelse med indspilningen af sangene.

De 12 sange lærer børnene om forskellen på vokaler og konsonanter. Hver af de 6 familier (vokalfamilien og de 5 konsonantfamilier) har en sang der fortæller om bogstavernes navne og lyde. De sidste sange forklarer, hvordan man ved at sætte vokaler og konsonanter sammen kan skrive og læse.

Ideen bag musicalen er, at børnene på en musisk måde får lært bogstavernes lyde og navn og udviklet sproglige kompetencer. Samtidig vil opførelsen af musicalen give et socialt fællesskab og en stor oplevelse for børnene. Gennem øvelse af sange og replikker bliver årets sproglige områder repeteret, og ved at indgå i en ny sammenhæng give nye erfaringer og erkendelser.

Målet er at: børnene lærer - ved at være.

Cd'en om bogstavmusikanterne rummer mange muligheder.

1. Den kan høres inden bogstavgennemgangen i børnehaveklassen som forforståelse
2. Under bogstavgennemgangen til understøtning for hukommelse
3. Som udgangspunkt for at lege sproglege — hørespillet
4. Lydspor senere i processen
5. Hjemme i familierne som hjælp til at udvikle sprogkompetencer
6. Bruges som lydspor til denne musical
7. Bruges som lydspor til denne musical — som dukketeater

Baggrundsviden og forslag til brug af materialet i børnehaveklassen samt bogstavdukker og spil findes til gratis download på www.bogstavmusikanterne.dk

Køb af cd med sangene findes på:

www.bogstavmusikanterne.dk
eller
www.mjav.nu

Indhold

Startsang

Bogstavsang

Vokalsang

Læbesang

Fortungesang

Bagtungesang

Halssang

Konsonantsang

Vokal svarsang

Skrive,- læsesang

Slutsang

Rolleliste:

Vokalerne:

a:
æ:
e:
i:
y:
ø:
å:
o:
u:

Læbefamilien:

m:
p:
b:
v:
f:

Fortungefamilien:

l:
s:
n:
t:
d:

Bagtungefamilien:

j:
k:
g:

Halsfamilien:

h:
r:

Bænkefamilien:

z:
x:
q:
c:
w:

Startsang

Engang for meget længe siden
kom lydene til vores jord.
De fløj hertil fra universet.
Nu bruges de i alle ord.

Alle lyde de elsker at lege.
Vil du med ind og lege med dem.
I lydhuset er sjovt at være.
Se døren den står på klem!

De røde lyde de kan synge.
De blå de kan bevæge sig.
De kan skrives – de kan læses.
Alt det vil de lære dig.

Alle lyde de elsker at lege.
Vil du med hen og lege med dem.
I lydhuset er sjovt at være.
Se døren den står på klem!

Men bogstavlyde de har navne.
De synger hele dagen lang.
For de er bogstavmusikanter.
Som elsker spil og leg og sang

Alle lyde de elsker at lege
Vil du med hen og lege med dem.
I lydhuset er sjovt at være.
Se døren den står på klem!

Bogstavsang

I vores hus bor der flest konsonanter.
Vi er alle blå, men vi har hvert sit navn
Vi bor sammen i 4 familier,
der passer til vores lyd

Her bor alle i læbefamilien.
Læberne bruges når man sir´ vores lyd.
Her bor alle i læbefamilien.
m, p, b, v og f.

Her bor alle i fortung´familien.
Fortungen bruges når man sir´ vores lyd.
Her bor alle i fortung´familien.
l, s, n, t og d.

Her bor alle i bagtung´familien.
Bagtungen bruges når man sir´ vores lyd.
Her bor alle i bagtung´familien.
k og g og j.

Her bor vi to, som er i halsfamilien.
Halsen den bruges, når man sir´ vores lyd.
Her bor vi to, som er i hals familien.
Vi er to - *h og r.*

Her bor alle i bænkefamilien.
Vi må altid låne for at si´ vores lyd.
Her bor alle i bænkefamilien.
X, Z, Q,C og W

Her bor alle vokaler på trappen.
Vi er alle røde, men vi har hvert sit navn.
Her bor alle vokaler på trappen.
a æ e i y ø å o u.

Mens startsangen synges, træder de lyde der synges om frem .

Vokalsang

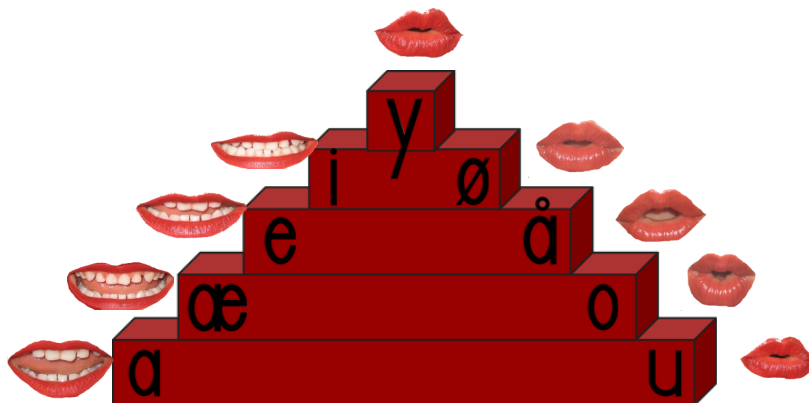
Her på trappen bor vi 9 vokaler.
Vi er alle røde, og vi synger en sang.
Nu skal du høre om de 4 med bred mund.
Åben din mund – ja prøv engang!

Når du åbner munden højt, siger du a. a
når du lukker munden lidt, siger du æ. æ
Når du lukker munden mere, siger du e. e
Når lukker næsten helt, siger du i. i

Her på trappen bor vi 9 vokaler.
Vi er alle røde, og vi synger en sang.
Nu skal du høre om de 5 med rund mund.
Den første med rund mund, den hedder y. y

Når du spidser mund lidt, siger du ø. ø
Når du åbner munden højt, siger du å. å
Når du laver trutmund, siger du o. o
Når du spidser læberne, siger du u. u

Her på trappen bor vi 9 vokaler
Vi er alle røde, og vi synger en sang.
4 har bred mund og 5 har rund mund
Nu er det din tur - ja prøv engang.

- y: Skal vi ikke lege vores yndlingsleg?
i: Jo. Hvem vil starte med at finde på et ord?
ø: Det vil jeg. Hvor mange stavelser er der i musik?
e: Mu-sik *klapper stavelser* der er to. Det er u og i man kan høre. Hvem ved, hvor mange stavelser der er i lokomotiv?
å: Lo-ko-mo-tiv *klapper stavelser* der er fire. Det er o-o-o-i man kan høre. Hvad med ordet tå?
æ: Den er nem. Tå *klapper stavelser* der er kun en. Det er å man kan høre. Den første lyd er ttt. Hvor mange stavelser er der i tulipan?
o: Tu-li-pan *klapper stavelser* der er tre stavelser. Det er u-i-a man kan høre.
a: Vi er de bedste til at klappe stavelser.
u: Ja, det er sjovt, at det er os man klapper på.

Læbesang

m m m

m det er min lyd.

Kør din hånd rundt på din mave,
så du lækkerlyd kan lave.

m m m

m det er mit navn. *m*

p p p

p det er min lyd.

Pustelyde de er stærke,
prøv om du kan pustet mærke.

p p p

p det er mit navn. *p*

b b b

b det er min lyd.

Boblelyde de er vage,
mærk på hånden, de er svage.

b b b

b det er mit navn. *b*

v v v

v det er min lyd.

Som en fjeder skal du skyde,
mens du siger fryselyde.

v v v

v det er mit navn. *v*

f f f

f det er min lyd.

Du skal tommelfing´ren køre,
så du vindens lyd kan høre.

f f f

f det er mit navn. *f*

Læbelydene træder lidt frem. Mens sangen synges, træder det bogstav der synges om frem og laver sit håndfonem.

- m:** Hvem kan gætte, hvilket ord der starter med den samme lyd som vand. vind eller fugl?
- p:** Det gør vind. Vand-vind
- b:** Jeg kan også høre det.
- v:** Det er min lyd vvv. vand - vind *viser håndfonemet.*
- f:** Fugl starter med min lyd fff *viser håndfonemet.*

Fortungesang

// er min lyd,
// er min lyd.
Hånden følger tungen opad, sådan her. /
Hånden følger tungen opad, sådan her. /
/ det er min lyd,
og / det er mit navn.
Så ved du det.
Så ved du det. /

s s er min lyd,
s s er min lyd.
Hånden sno´r sig som en slange sådan her - s
Hånden sno´r sig som en slange sådan her - s
s det er min lyd,
og s det er mit navn.
Så ved du det.
Så ved du det. s

n n er min lyd,
n n er min lyd.
Sæt din finger på din næse sådan her. n
Sæt din finger på din næse, sådan her. n
n det er min lyd
Og n det er mit navn.
Så ved du det.
Så ved du det - n

t t er min lyd.
t t er min lyd.
Slå et slag med armen nedad sådan her. t
Slå et slag med armen nedad sådan her. t
t det er min lyd,
og t det er mit navn.
Så ved du det.
Så ved du det. t

d d er min lyd.
d d er min lyd.
Du skal banke blødt med hånden sådan her. d
Du skal banke blødt med hånden, sådan her. d
d det er min lyd,
og d det er mit navn.
Så ved du det.
Så ved du det. d

- l:** Ved I godt, at løve starter med min lyd ll?
n: Jeg kender et dyr, der starter med min lyd nnn, som i næsehorn.
s: Når jeg laver min bevægelse og siger min lyd er det som en slange sss.
t: Min lyd er farlig, det er ttt, som i tiger.
d: Jeg har det farligste af alle dyr, selvom min lyd er stille ddd.
Det er nemlig den første lyd i drage, og drager kan spy ild.

*Fortungefamilien træder lidt tilbage og bagtungefamilien træder frem..
Mens sangen synges, træder det bogstavet der synges om frem og laver sit håndfo-
nem.*

Bagtungesang

Jeg siger *j*.
Jeg siger *j*.
Når jeg drejer hånden rundt, så sir´ jeg *j*.
For min lyd er *j*.
Min lyd er *j*.
Og *j* det er mit navn, det er mit navn. *j*

Jeg siger *k*.
Jeg siger *k*.
Når jeg trækker arm´ne ned, så sir´ jeg *k*
For min lyd er *k*
Min lyd er *k*
Og *k* det er mit navn – det er mit navn. *k*

Jeg siger *g*
Jeg siger *g*
Når jeg rasler op og ned, så sir´ jeg *g*.
For min lyd er *g*.
Min lyd er *g*.
Og *g* det er mit navn, det er mit navn. *g*

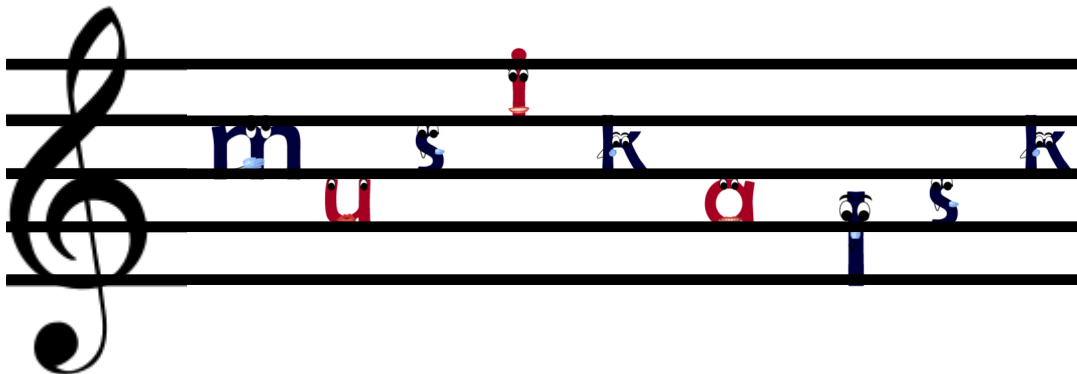
- j:** Prøv at se hvad jeg har her! En ugle. Når jeg sætter min lyd foran *jj* bliver det til *j*-ugle - jule.
k: Må jeg låne den? Når jeg sætter min lyd foran bliver det *k*-ugle - kugle.
g: Hvis man sætter min lyd foran, bliver det til en farve. *g*-ugle - gule.

*Bagtungefamilien træder lidt tilbage og halsfamilien træder frem..
Mens sangen synges, træder det bogstavet der synges om frem og laver sit håndfo-
nem.*

Halssang

Nede i halsen der bor,
to lyde vi alle bruger.
Nede i halsen der bor,
to lyde vi alle bruger.
Jeg viser mine klør
og sir´ r.
Jeg er r. r

Nede i halsen der bor,
to lyde vi alle bruger.
Nede i halsen der bor,
to lyde vi alle bruger.
Jeg lukker stille luft ud
og sir´ h.
Jeg er h. h

- r: Vi kender rigtig mange ord f.eks. Musikalsk.
h: Musikalsk betyder, at du er god til rytmer, musik og sang.

Hvis de 5 bænkevarmere er med, træder de frem. Ellers sidder de fem bogstaver fast på en bænk, der står foran scenen.

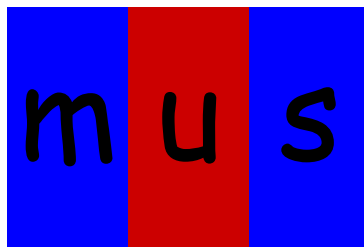
Bænkesangen

Vi er q og x og c,
z og w.
Vi bliver sjældent hørt,
men det kan dog ske.
For c og q siger *k*
ligesom et k.
Men de ord dem kan du hurtig
lær'at huske på.

Både x og z og c
synes det er snyd.
De låner s fra s,
det er deres lyd.
Så mangler vi kun en,
det er w.
Den siger lyden *v*
ligesom et v

Ingen af os bruges tit
til at lave ord.
Men det er helt ok,
det gør ikke spor.
For vi er gode til
at lytte alle fem,
til lydene i ord
så vi kan stave dem.

- q:** Skal vi tælle lyde?
x: Ja! Jeg har et godt ord: by.
z: B-y *tæller til to på fingrene, mens lydene siges højt.* Der var to lyde.
c: Hvad så med mus?
w: M-u-s *tæller til tre på fingrene, mens lydene siges højt.* Der var tre lyde.

Konsonantsang

Kan vi lave ord os femten,
når vi kun er konsonanter?
Kan vi sætte lydene sammen?
k l s r.

Det lyder ikke rigtigt.
Vi tror vi mangler noget.
Kan nogen hjælpe os,
med det, vi ikke har forstået.

Vi har prøvet på at lære,
hvordan man læser bøger.
Men det vil ikke lykkes,
selvom vi,
selvom vi
tit forsøger.
Måske så sku' vi prøve
med nogle andre lyde,
der passer bedre sammen
- ellers må vi bare snyde!

Nej, nul, nix, stop det her.
I må ikke gøre sådan der.
Konsonanter stop det pjat.
Det I prøver på, er helt godnat.

Vokalernes svarsang

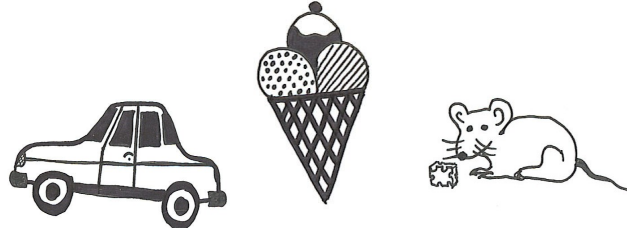
Ni vokaler
det er hvad I mangler,
konsonanter
kan ikke skrive selv.
a synger a
æ synger æ
e synger e
Sådan er det tit.

Vores navn og lyd
er tit den samme.
Prøv om du kan
syngte vores navn.
i synger i
y synger y
ø synger ø
Sådan er det tit.

Hvis vi klapper,
mens vi sir' et ord højt.
E-le-fant
er det os, vi klapper på.
å synger å
o synger o
u synger u
Sådan er det tit.

Når vi synger
alle vores navne,
er det vigtigt,
vi bruger munden godt.
a æ e
l y ø
å o u
Sådan ser vi ud!

Læse,- skrive sang

Hvis du godt vil blive
dygtig til at skrive.
Skal du skrive lydene,
du hører i et ord.

is i-s

Hvis du godt vil blive
dygtig til at skrive.
Skal du skrive lydene,
du hører i et ord.

mus m-u-s

Hvis du godt vil blive
dygtig til at skrive.
Skal du skrive lydene,
du hører i et ord.

bil b-i-l

Hvis du godt vil prøve
at læse, må du øve
i at sige lydene,
så de bliver ord.

i-s is

Hvis du godt vil prøve
at læse, må du øve
i at sige lydene,
så de bliver ord.

m-u-s mus

Hvis du godt vil prøve
at læse, må du øve
i at sige lydene
så de bliver ord.

b-i-l bil

Afslutningsang

Når man vil lær´ at læse,
så skal man øve tit.
men når det først lykkes,
så er det rigtig fedt.
Man sætter lyde sammen
så de bli´r til ord.
At læse det er sjovere end man tror.

Så vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Nu kender vi de lyde,
som vi skal brug´ til det.
Ja vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Vi glæder os, til vi bliver
rigtig go´ til det.

Når man vil lær´ at læse,
så er det rigtig rart,
hvis far og mor vil hjælpe,
så går det i en fart.
Og man kan også hygge
med en kammerat.
- At læse sammen, det er rigtig smart.

Så vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Nu kender vi de lyde,
som vi skal brug´ til det.
Ja vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Vi glæder os, til vi bliver
rigtig go´ til det.

I bøger findes verdner
som er farverige.
eventyr og spænding
Ja, fuld af fantasi.
Man kan også lære
meget fra en bog
Når man læser, blir´ man nemlig klog.

Så vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Nu kender vi de lyde,
som vi skal brug´ til det.
Ja vi vil lær´ at læse, læse, læse.
Vi glæder os, til vi bliver
rigtig go´ til det.

Replikker

y: Skal vi ikke lege vores yndlingsleg?

i: Jo. Hvem vil starte med at finde på et ord?

ø: Det vil jeg. Hvor mange stavelser er der i musik?

e: Mu-sik *klapper stavelser* der er to. Det er u og i man kan høre. Hvem ved, hvor mange stavelser der er i lokomotiv?

å: Lo-ko-mo-tiv *klapper stavelser* der er fire.
Det er o - o - o - i man kan høre. Hvad med ordet tå?

æ: Den er nem. Tå *klapper stavelser* der er kun en.
Det er å man kan høre. Den første lyd er ttt.
Hvor mange stavelser er der i tulipan?

o: Tu-li-pan *klapper stavelser* der er tre stavelser.
Det er u - i - a man kan høre.

a: Vi er de bedste til at klappe stavelser.

u: Ja, det er sjovt, at det er os man klapper på.

- m:** Hvem kan gætte, hvilket ord der starter med den samme lyd som vand. Vind eller fugl?
- p:** Det gør vind. Vand-vind
- b:** Jeg kan også høre det.
- v:** Det er min lyd vvv. Vand - vind *viser håndfonemet.*
- f:** Fugl starter med min lyd fff *viser håndfonemet.*
- l:** Ved I godt, at løve starter med min lyd ll?
- n:** Jeg kender et dyr, der starter med min lyd nnn, som i næsehorn.
- s:** Når jeg laver min bevægelse og siger min lyd er det som en Slange sss.
- t:** Min lyd er farlig. Det er ttt, som i tiger.
- d:** Jeg har det farligste af alle dyr, selvom min lyd er stille ddd. Det er nemlig den første lyd i drage, og drager kan spy ild.

- j:** Prøv at se hvad jeg har her! En ugle. Når jeg sætter min lyd foran jj bliver det til j-ugle - jule.
- k:** må jeg låne den? Når jeg sætter min lyd foran bliver det k-ugle - kugle.
- g:** Hvis man sætter min lyd foran, bliver det til en farve. g-ugle - gule.
- r:** Vi kender rigtig mange ord f.eks. Musikalsk.
- h:** Musikalsk betyder, at du er god til rytmer, musik og sang
- q:** Skal vi tælle lyde?
- x:** Ja! Jeg har et godt ord: by.
- z:** *b-y (tæller til to på fingrene, mens lydene siges højt.)*
Der var to lyde.
- c:** Hvad så med mus?
- w:** *m-u-s (tæller til tre på fingrene, mens lydene siges højt.)*
Der var tre lyde.